

Bözinger Ferenc budavári gyógyszerész és budai polgármester.

1688—1705.

Irta: Baradlai János dr.

Egyike a legnehezebb feladatoknak gyógyszerésztörténelmi adatokat szerezni a 170 esztendőig tartó török hódoltság idejéből és területéről. Keresztény feljegyzés alig maradt. A budai szandzsák töröknyelvű adónaplóiból (defter) lehetne talán valamit kihozni, de ezek gyógyszerési szempontból még feldolgozva nincsenek.

Pest-Buda visszafoglalása után 1687-ben a romhalmazzá lett ikervárost birtokba vette, mint meghódított területet, a császár. A birtok kezelését a bécsi udvari kamara intézte, amelyiknek képviselője Pest-Budán *Werlein János István* kamaraiigazgató lett. Az új telepítés céljaira Bécsben első sorban iparosokat és kereskedőket verbuváltak, akik politikailag is megbízhatók (gutgesinnt), tehát nem magyarok.

Akkor jelentkezett *Bözinger (Pesinger) Ferenc Ignác* és *Herold János Szigfrid* patikus. Az előbbi Budán, a másik Pesten lett gyógyszerész. Évtizedekig ezek voltak Pest-Buda egyedüli gyógyszerértelajdonosai.

Buda város volt akkor, Pestnek csak „nagyközség” jellege volt. A hódoltság után Budának egyik első polgármestere Bözinger gyógyszerész lett. A jobbparton pedig Pestnek egyik első főbírája Herold gyógyszerész. Láthatjuk ebből, hogy mindkettő jelentős politikai szerepet játszott az ikerváros társadalmi életében.

Herold pesti főbíróról máskor szólunk, ezúttal Bözinger polgármester jellemzését adjuk.

Bözinger Bécsből jött Budára, de neve után ítélve, alighanem pozsonyi volt, mert neve „Bazini”-t jelent.

Patikája, a „Városi”, kezdetben a Dísz tér 8 szám alatt volt, ahol a telket és az ostromtól sérült házat ingyen kapta a kamaraiigazgatóságtól (Steiger-féle ház), azzal a kötelezettséggel, hogy egy év alatt felépíti a házat és megnyitja a patikát.

Rövidesen fiókpatikát is nyitott a Vizivárosban (Alsóvásártér 26), amelyet a „Fekete medvé”-hez címezett.

Bözinger patikus kedvelt embere volt a teljes hatalmú nagyúrnak, *Werlein János* kamaraiigazgatónak, ki belőle városi tanácsost csinált s 1695-ben már polgármesternek (szindikusnak) tette meg.

Bözinger gyógyszerészben mérhetetlen nagyra-vágyás dolgozott, de a budai lakosság körében nép-

szerű nem volt soha. Gyűlölte úgy a tanács, mint a polgárság. Nem is választás útján jutott a polgármesteri székbe, hanem erősen aulikus érzelmei miatt a kamaraiigazgató nevezte ki.

Jelentős vagyonnal rendelkezett, de hivatali éve alatt az olthatatlan szereplési vágy a tönk szélére juttatta. Később patikáit, házait és szülleit adóssággal terhelte meg s végül mindenét eladta.

Budán a Rupphegy és az Ördögórom között értékes szőlőbirtoka volt, több, mint 50 hold termőszőlővel. Ezt a birtokot polgármestersége idején hamis úton szerezte, olesón, de a város pénzével. A birtokot, több, mint 200 év után, a térképek ma is „Pösingermajor”-nak nevezik.

Ha a gazdagréti dűlön fölfelé megyünk, ma is láthatjuk még Bözinger patikuspolgármester dűlőfélben lévő istállóját s fölötté a hegyoldalon régi nyári villáját, amelyik ma ugyancsak üszkös romokban mered az égnek, de valamikor nagyon szép lehetett. Három hét előtt megtekintettem a romokat. A Bözinger-villa csak tavalý égett le. Egyike a legszebb kilátópontoknak a budai hegyekben. Volt benne vagy öt szoba az emeleten. A villa földszintjén volt a borospince és a présház. Ebben ma egy szegény család lakik. Ez a rész, hála a masszív boltzatnak, nem égett le. A villa körül régi, elhanyagolt parknak nyomai. A villa fölött szép árnyas erdő van. Itt a villa előtti terraszon a XVII. század végén víg mulatozások folytak. Bözinger polgármester vendégeivel, a tanácsurakkal és a helyőrség tisztjeivel gyakran rendezett murikat, amikor zene szólt és bőven folyt a hegy leve.

Az ODOL az egész világon elterjedt. Fogyasztása felülmulja minden más szájvizét. Semmi sem bizonyítja ennél jobban, hogy az ODOL a tudomány mai állása szerint kimutathatólag a legjobb szer a fogak és a száj ápolására.